

# Kursplan: Fotografisk produktion (25 YHP). YHB160-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

25 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Kursen behandlar idéarbete, produktion och teknik för fotografisk och rörlig bild fram till postproduktion. Tyngdpunkten ligger på praktiskt arbete, ljus och samverkan mellan produktion och postproduktion. AI:s roll i fotografisk produktion behandlas under kursen.

**Utbildningsmoment**

- Produktion av fotografisk bild
- Produktion av rörlig bild
- Ljusets betydelse i fotografisk och rörlig bild
- Relationen mellan produktion och postproduktion
- AI inom produktion av fotografisk och rörlig bild

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Förstå produktionsmetoder och teknik för fotografisk/rörlig bild samt belysning i teori och praktik.
- 2.Redogöra för användningsområden för AI i produktion.
- 3.Redogöra för postproduktionens övergripande processer samt idéarbete bakom visuell produktion.
- 4.Känna till etablerade metoder för kunskapsutveckling och aktuella FoU-frågor inom området.

**Färdigheter**

- 5.Identifiera, formulera, analysera och lösa produktionsrelaterade problem och komplexa uppgifter.

- 6. Tillämpa kunskap om ljus, postproduktion och AI för att nå avsett visuellt resultat.
- 7. Kommunicera åtaganden och lösningar i produktion med hänsyn till efterföljande postproduktion.

### **Kompetenser (ansvar och självständighet)**

- 8. Tillämpa specialiserad produktionskunskap inom den blivande yrkesrollen.

### **Former för kunskapskontroll**

- Två skriftliga prov (IG/G/VG) — avser mål 1–8
- Fyra inlämningsuppgifter (IG/G/VG) — avser mål 5–8
- Anpassning av kunskapskontroller kan göras vid särskilda pedagogiska behov.
- Rätt till två omprov efter ordinarie tillfälle; giltig frånvaro ersätter tillfället enligt anvisningar.

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Introduktion yrkesroll (5 YHP). YHB150-1.

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

5 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Kursen introducerar utbildningens upplägg, övergripande mål och den blivande yrkesrollen. Innehåller branschföreläsningar, studiebesök samt utbildningens AI-strategi. Kursen ger underlag för val och profilering i LIA-kurserna.

**Utbildningsmoment**

- Branschkännedom om yrkesrollen
- Utbildningens mål och genomförande
- Strategibeskrivning för utbildningen
- AI inom den blivande yrkesrollen

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Överblick av yrkesrollen i nutid och framtid.
- 2.Känna till utbildningens mål, kursstruktur, genomförande och metoder för kunskapsutveckling.
- 3.Förstå utbildningens AI-strategi.

**Färdigheter**

- 4.Beskriva yrkesområdets villkor (kommunikation, AI, teknik, strategi, framtidsfrågor).
- 5.Identifiera, formulera, analysera och lösa relevanta uppgifter.
- 6.Kommunicera frågor kopplade till yrkesrollen nationellt och internationellt.

**Kompetenser (ansvar och självständighet)**

- 7. Använda förståelsen av yrkesrollen för att göra medvetna val, särskilt i LIA-kurserna.
- 8. Kunna anpassa och ställa krav på den egna arbetsmiljön.

#### **Former för kunskapskontroll**

- En seminarieuppgift (IG/G/VG) avser mål 1–8.
- Rätt till två omprov; giltig frånvaro hanteras enligt anvisningar.

#### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt ett påvisbart reflekterande helhetsansvar.

# Kursplan: Företagande (20 YHP). YHB151-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

20 YHP

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Kursen ger grund för att starta och driva verksamhet: företagsekonomi, marknadsföring, försäljning, prissättning av postproduktion, samt entreprenöriellt lärande. Självbild och yrkesroll adresseras.

**Utbildningsmoment**

- Eget företagande och entreprenörskap
- Arbete med självbild
- Grundläggande företagsekonomi
- Marknadsföring och försäljning
- Prissättning av postproduktionsarbete
- Framtidsanalys av yrkesrollen

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Ekonomisk planering, fakturering, moms och deklaration.
- 2.Marknadsföring av egen verksamhet och kunskapsutveckling inom yrkesrollen.
- 3.Försäljningsprocesser.
- 4.Affärs- och marknadsplanering..
- 5.Aktuella FoU-frågor inom företagande och entreprenörskap.

**Färdigheter**

- 6.Prissätta postproduktionsprocesser för foto och rörlig bild.
- 7.Skapa och nyttja resurser entreprenöriellt, nationellt och internationellt.
- 8.Identifiera strategier för kundanskaffning och relationsvård.

### **Kompetenser**

- 9.Värdera och förstå företagets uppbyggnad samt använda entreprenöriella kompetenser i yrkesrollen.

### **Former för kunskapskontroll**

- Ett skriftligt prov (IG/G/VG) avser mål 1–9
- Skriftlig projektrapport (IG/G/VG) avser mål 1-9.
- Anpassningar vid behov; två omprov möjliga.

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Bildkommunikation (20 YHP). YHB152-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

20 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Avancerad bildanalys, bildkomposition och visuellt språk för fotografisk och rörlig bild. Inkluderar konst- och filmhistoria, forsknings- och utvecklingsfrågor och AI i bildkommunikativa processer. Kursen har ett mångfaldsperspektiv.

**Utbildningsmoment**

- Historiebeskrivning: fotohistoria, filmhistoria, konsthistoria (15 YHP).
- Bildkommunikation, bildanalys och fotografisk kultur (5 YHP).

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Redogöra för fotografisk och rörlig bilds betydelse historiskt och i samtiden.
- 2.Redogöra för bildkommunikation som verktyg för att förbättra kommunikativa processer i postproduktion samt orientera sig i FoU-frågor.
- 3.Redogöra för fotografisk och rörlig bilds betydelse i historia, nutid och framtid.
- 4.Beskriva den fotografiska och digitala bildens historiebeskrivning samt fotografisk kultur.
- 5.Använda AI-stöd i bildkommunikativa processer.

**Färdigheter**

- 6.Beskriva foto/rörlig bild yrkesmässigt, sakligt och enkelt.
- 7.Koppla historiebeskrivning till samtida visuella uttryck.
- 8.Identifiera, formulera, analysera och lösa problem kopplade till foto och rörlig bild med systematisk metod; använda AI där det är genomförbart.

### **Kompetenser**

- 9. Kunna utveckla egna arbetsprocesser med bas i bildkommunikation och visuell historiebeteckning.

### **Former för kunskapskontroll**

- Fyra skriftliga prov (IG/G/VG) avser mål 1-9
- Rätt till två omprov; giltig frånvaro ersätter tillfället. Anpassning möjlig vid behov.

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Juridik och etik (5 YHP). YHB153-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

5 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Kursen behandlar skyldigheter och rättigheter enligt lagar som påverkar yrkesrollen samt etik- och moralfrågor, inklusive AI-användning i produktion och postproduktion. Perspektiven är både nationella och internationella.

**Utbildningsmoment**

- Lagar och regler som berör yrkesrollen (bl.a. upphovsrätt, mediasrätt, yttrande- och tryckfrihet, varumärkesrätt, avtalsrätt).
- Grundläggande avtalsrätt.
- Etik och moral i yrkesrollen.
- Etik och moral vid AI-användning i produktionskedjan.

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Redogöra för upphovsrätt, mediasrätt, yttrande- och tryckfrihet, varumärkesrätt och avtalsrätt samt metoder för kunskapsutveckling inom dessa områden.
- 2.Redogöra för förhandlingar inför avtal och överenskommelser samt metoder för kunskapsutveckling inom dessa områden.
- 3.Redogöra för etik och moralfrågor i yrkesrollen samt metoder för kunskapsutveckling.
- 4.Redogöra för etik och moral vid AI-användning i produktion och postproduktion.

**Färdigheter**

- 5.Identifiera, formulera, analysera och lösa juridiska och etiska problem i yrkesrelaterade sammanhang.
- 6.Upprätthålla ett gott etiskt och moraliskt förhållningssätt i yrkesrollen.

### **Kompetenser (ansvar och självständighet)**

- 7. Tillämpa relevant lagstiftning och redogöra för sociala, etiska och vetenskapliga aspekter inom upphovsrätt, mediasrätt, varumärkesrätt och avtalsrätt.
- 8. Diskutera etik och moral på yrkesmässig nivå.

### **Former för kunskapskontroll**

- Ett skriftligt prov i juridik (IG/G/VG) — avser mål 1–7
- En inlämningsuppgift i etik/moral (IG/G/VG) — avser mål 8
- Anpassningar kan göras vid särskilda pedagogiska behov. Rätt till två omprov; giltig frånvaro ersätter tillfället enligt anvisningar.

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Bildbevarande. YHB154-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

20 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Kursen mål är att orientera om olika typer av bevarandeprocesser, främst digitala, inom fotografi. Kursen genomförs som ett bevarandeprojekt av en fotografs material.

**Utbildningsmoment**

- Fotografiskt bevarande teori
- Fotografiskt bevarande praktik
- Produktion av nya exemplar av fotografi

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Redogöra för olika metoder för bildbevarande
- 2.Redogöra för hur bildbevarande kan genomföras inom fotografisk kultur.

**Färdigheter**

- 6.Beskriva och kunna genomföra enklare bevarandeprocesser.
- 7.Känna till när expertis som fotokonservator ska anlitas.
- 8.Identifiera, formulera, analysera och lösa problem kopplade till bildbevarande med systematisk metod; använda AI där det är genomförbart.

**Kompetenser**

- 9.Utveckla egna och andras arbetsprocesser med bas i bildbevarande.

**Former för kunskapskontroll**

- En inlämningsuppgift (IG/G/VG) avser mål 1–8.

- En inlämningsuppgift /IG/G/VG) avser 1-9.
- Rätt till två omprov; giltig frånvaro ersätter tillfället. Anpassning möjlig vid behov.

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Färg och form (5 YHP).YHB155-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

5 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Konstnärliga metoder, färglära, bildkomposition och visualiseringstekniker med teoretisk grund och praktisk tillämpning.

**Utbildningsmoment**

- Tecknings- och färgövningar.
- Perspektiv- och färglära.
- Två- och tredimensionell representation.
- Anatomi.

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Skissteknik, t.ex. snabbskisser.
- 2.Färglära med färgblandning och färgsystem.
- 3.Perspektiv med gestaltning av rum och landskap.

**Färdigheter**

- 4.Identifiera, formulera, analysera och lösa problem i samspelet färg/form; använda färgbeskrivning och perspektiv för att bygga upp en bild.

**Kompetenser (ansvar och självständighet)**

- 5.Värdera färg, form och perspektiv i yrkesrollen med hänsyn till bl.a. sociala, etiska och vetenskapliga aspekter.

### **Former för kunskapskontroll**

- Skriftlig rapport (IG/G/VG) avser mål 1–5.
- Rätt till två omprov; giltig frånvaro ersätter tillfället. Anpassning möjlig vid behov.

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Bilddesign A (60 YHP). YHB161-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

60 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Avancerad retusch, friläggning, montage, digital/analog postproduktion, fine art-print och arbetsflöden. Kundorienterade arbetssätt och AI-baserade verktyg ingår.

**Utbildningsmoment**

- Bilddesign
- Retusch
- Maskning och friläggning
- Digital och analog postproduktion
- Fine Art-print
- Arbetsflöden
- Kvalificerat digitalt färgarbete
- Bildmontage med hänsyn till perspektiv och komposition
- Kundorienterat arbete och effektiviserade flöden
- AI-verktyg för retusch och montage

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Utföra retusch och postproduktion på yrkesnivå.
- 2.Genomföra avancerad friläggning och maskning.
- 3.Genomföra bildmontage.
- 4.Arbeta efter givna förutsättningar och upprätthålla goda kundrelationer.
- 5.Använda AI-verktyg vid retusch och montage.
- 6.Känna till branschens metoder för kunskapsutveckling och relevanta FoU-frågor.

### **Färdigheter**

- 7.Lösa komplexa uppgifter inom retusch, montage och färghantering samt kommunicera dessa i olika sammanhang.
- 8.Samarbeta och genomföra uppdrag på yrkesmässig nivå.

### **Kompetenser (ansvar och självständighet)**

- 9.Utföra retusch och montage enligt beställarens instruktion med etiska och vetenskapliga hänsyn.
- 10.Bedriva kontinuerlig kompetensutveckling.

### **Former för kunskapskontroll**

- Ett skriftligt prov (IG/G/VG) avser mål 1-10
- Sex inlämningsuppgifter (IG/G) — avser mål 1-8
- Ett praktiskt prov (IG/G/VG) avser mål 1-10

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Bilddesign B (50 YHP). YHB162-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

50 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Rörlig bild, 3D-baserad bild, color grading och motion graphics inkl. färghantering.

Cirkulära och hållbara arbetsprocesser samt AI-stöd betonas.

**Utbildningsmoment**

- Color grading
- Motion graphics/stop motion
- Färghantering
- 3D- och AI-verktyg
- Cirkulära och hållbara arbetsprocesser

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Hantering av program/utrustning för color grading, motion graphics och 3D-baserad bild.
- 2.Färghantering från råfil till färdigt material samt relevant terminologi.
- 3.Anpassa yrkesrollen till cirkulära och hållbara arbetsprocesser.
- 4.Överblick över aktuella FoU-frågor.

**Färdigheter**

- 5.Genomföra postproduktionsprojekt inom rörlig bild; identifiera och lösa komplexa problem samt kommunicera åtaganden.

**Kompetenser (ansvar och självständighet)**

- 6.Arbeta på yrkesmässig nivå inom postproduktion i den blivande yrkesrollen.

### **Former för kunskapskontroll**

- Fyra skriftliga prov (IG/G/VG) avser mål 1-6
- Fyra inlämningsuppgifter (IG/G) avser mål 1-5

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Bilddesign B (50 YHP). YHB162-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

50 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Rörlig bild, 3D-baserad bild, color grading och motion graphics inkl. färghantering.

Cirkulära och hållbara arbetsprocesser samt AI-stöd betonas.

**Utbildningsmoment**

- Color grading
- Motion graphics/stop motion
- Färghantering
- 3D- och AI-verktyg
- Cirkulära och hållbara arbetsprocesser

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Hantering av program/utrustning för color grading, motion graphics och 3D-baserad bild.
- 2.Färghantering från råfil till färdigt material samt relevant terminologi.
- 3.Anpassa yrkesrollen till cirkulära och hållbara arbetsprocesser.
- 4.Överblick över aktuella FoU-frågor.

**Färdigheter**

- 5.Genomföra postproduktionsprojekt inom rörlig bild; identifiera och lösa komplexa problem samt kommunicera åtaganden.

**Kompetenser (ansvar och självständighet)**

- 6.Arbeta på yrkesmässig nivå inom postproduktion i den blivande yrkesrollen.

### **Former för kunskapskontroll**

- Fyra skriftliga prov (IG/G/VG) avser mål 1-6
- Fyra inlämningsuppgifter (IG/G) avser mål 1-5

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Bilddesign C (65 YHP). YHB163-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

65 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav:****Kursens innehåll**

Avancerad till fördjupad retusch, friläggning, montage och färghantering. Workshop-moment, ISO-standarder i färgprocesser, provtryck och color-proofing.

**Utbildningsmoment**

- Retusch
- Maskning och friläggning
- Digital och analog postproduktion
- Arbetsflöde
- Kvalificerat digitalt färgarbete
- Bildmontage och komposition
- Kundorienterat arbete
- Färghantering i teori och praktik
- ISO-standarder i färghantering
- Avancerade provtryck och color-proofing
- AI-verktyg vid retusch och montage

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Utföra retusch och postproduktion av fotografisk bild.
- 2.Avancerad friläggning och maskning.
- 3.Avancerade bildmontage.
- 4.Arbeta efter givna förutsättningar och upprätthålla kundrelationer.
- 5.Använda AI-verktyg vid retusch och montage.
- 6.Färghantering från råfil till färdigt material; centrala begrepp och terminologi.
- 7.Känna till branschens kunskapsutveckling och relevanta FoU-frågor.

### **Färdigheter**

- 8. Identifiera och lösa komplexa uppgifter inom retusch, montage och färghantering på yrkesnivå.
- 9. Samarbeta och kommunicera lösningar i nationella och internationella sammanhang.

### **Kompetenser (ansvar och självständighet)**

- 10. Utföra postproduktion på avancerad yrkesmässig nivå enligt givna instruktioner.

### **Former för kunskapskontroll**

- Fem praktiska prov (IG/G/VG) avser mål 8-10
- Fem inlämningsuppgifter (IG/G) avser mål 1-7

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: Bildbehandling (55 YHP) YHB164-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

55 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Grundläggande till fördjupad digital bildbehandling för tryck, utskrift och skärm.

Lokala/centrala arbetsflöden, lagring, utskriftsteknik, samt AI i postproduktion.

**Utbildningsmoment**

- Grundläggande bildbehandling och postproduktion
- Hantering av teknisk utrustning
- Bearbetning och anpassning av bildfiler
- Verktyg för att förutse slutligt bildresultat
- Photoshop, Capture One m.fl.
- AI i fotografisk postproduktion

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Postproduktion på yrkesnivå och branschens metoder för kunskapsutveckling.
- 2.Korrigerering och leverans av digitala bildfiler.
- 3.Metoder för lagring (tillfällig och permanent).
- 4.Grundläggande utskriftsteknik.
- 5.Möjligheter med AI i postproduktion.

**Färdigheter**

- 6.Kalibrera skärmar och hantera relevant hård-/mjukvara.
- 7.Tillämpa färgrymder, bildstorlek, färgdjup, upplösning och komprimering.
- 8.Genomföra produktion med stöd av AI.

### **Kompetenser (ansvar och självständighet)**

- 9.Utföra bearbetning och leverans av digitala bilder med hänsyn till sociala, etiska och vetenskapliga aspekter.

### **Former för kunskapskontroll**

- Ett skriftligt prov (IG/G/VG) avser mål 1-9
- Sex inlämningsuppgifter (IG/G) avser mål 1-8.
- Ett bildmässigt prov (IG/G/VG) avser mål 9.

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — alla lärandemål uppnådda samt reflekterande helhetsansvar för genomförandet av samtliga delmoment med god medvetenhet och resultat om dess förutsättningar, risker, begränsningar, effekter, resultat och förbättringsmöjligheter.

# Kursplan: LIA A – Internationell LIA (10 YHP)

## YHB170-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

10 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

LIA-kurs (1 av 3)

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Omsättning av tidigare kunskaper i praktisk handling på arbetsplats med handledning. Kursen ger internationell arbetslivserfarenhet, interkulturell kompetens och praktiska kunskaper inom yrkesrollen. I LIA A ingår inte att agera självständigt i yrkesrollen. Primärt genomförs LIA i Barcelona; alternativt 10 YHP i Sverige om resan ej kan genomföras. Möjlighet till Erasmus+-stöd finns.

**Utbildningsmoment**

- LIA på arbetsplats inom yrkesområdet.

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Redogöra för roller och professioner inom yrkesområdet Retuschör Bilddesigner.
- 2.Beskriva arbetsuppgifter som ingår i yrkesrollen på den aktuella arbetsplatsen.
- 3.Beskriva metoder och verktyg som används i yrkesrollen på den aktuella arbetsplatsen.
- 4.Beskriva rutiner och processer som påverkar och styr arbetet på den aktuella arbetsplatsen.

**Färdigheter**

- 5.Utföra enklare arbetsuppgifter i yrkesrollen med arbetsplatsens metoder och verktyg inom ramen för gällande rutiner och processer.

**Kompetens**

- 6.Erfarenhet från yrkesrollen på arbetsplats.

### **Kunskapskontroller**

- Muntlig redovisning (IG/G) av lärandemål 1–5 (kursansvarig).
- Löpande bedömning (IG/G/VG) av lärandemål 1-6 (LIA-handledaren) enligt bedömningsformulär.
- Rätt till information om bedömningstillfällen och ytterligare bedömning vid behov. Rätt till omprov för muntlig redovisning.

### **Betygskriterier**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — utför enklare arbetsuppgifter med stor säkerhet och skicklighet enligt arbetsplatsens metoder och rutiner.

# Kursplan: LIA B – Yrkesorienterande LIA (20 YHP). YHB171-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

20 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

LIA-kurs (2 av 3)

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Omsättning av tidigare kunskaper i praktisk handling med handledning. Förtrogenhet med yrkesrollen, arbetsplatsen och arbetsuppgifterna. I LIA B ingår inte att agera självständigt i yrkesrollen. Kursen kan genomföras i Sverige eller internationellt (Erasmus+ kan ge stöd).

**Utbildningsmoment**

- LIA på arbetsplats inom yrkesområdet.

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Redogöra för olika roller och professioner inom yrkesområdet Retuschör Bilddesigner.
- 2.Beskriva arbetsuppgifter som ingår i yrkesrollen på den aktuella arbetsplatsen.
- 3.Beskriva de metoder och verktyg som används i yrkesrollen på den aktuella arbetsplatsen.
- 4.Beskriva rutiner och processer som påverkar och styr arbetet på den aktuella arbetsplatsen.

**Färdigheter**

- 5. Utföra enklare arbetsuppgifter i yrkesrollen med arbetsplatsens metoder och verktyg inom ramen för gällande rutiner och processer.

**Kompetenser**

- 6.. Erfarenhet från yrkesrollen i praktiskt arbete på en arbetsplats.

**Kunskapskontroller**

- Muntlig redovisning (IG/G) av mål 1–4 (kursansvarig).
- Löpande bedömning (IG/G/VG) av mål 5-6 (LIA-handledaren) enligt bedömningsformulär.
- Rätt till information om bedömningstillfällen; extra bedömning vid behov.
- Rätt till omprov för muntlig redovisning.

**Betygskriterier**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — utför enklare arbetsuppgifter med stor säkerhet och skicklighet enligt arbetsplatsens metoder och rutiner.

# Kursplan: LIA C – Visuell produktion (120 YHP). YHB172-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

120 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

LIA-kurs (3 av 3)

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav:** LIA A och LIA B.**Kursens innehåll**

Tidigare kunnande, inklusive LIA A och B, omsätts i mer självständigt arbete i yrkesrollen. Den studerande använder arbetsplatsens metoder och verktyg i enlighet med gällande rutiner och processer, och utvärderar förutsättningar och resultat. Möjlighet till Erasmus+-stöd för internationell LIA kan finnas.

**Utbildningsmoment**

- LIA på arbetsplats inom yrkesområdet.

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1.Beskriva samverkan mellan yrkesroller på arbetsplatsen och konsekvenser för rollen Retuschör Bilddesigner.
- 2.Beskriva hur förutsättningar för och resultat av det egna arbetet kan utvärderas.

**Färdigheter**

- 3.Anpassa metoder och verktyg efter givna förutsättningar i yrkesrollen.

**Kompetenser**

- 4.Utföra mer komplexa arbetsuppgifter med arbetsplatsens metoder och verktyg inom ramen för gällande rutiner och processer.
- 5.Samarbeta på ett kvalificerat sätt i yrkesrollen.
- 6. Utvärdera förutsättningar för och resultat av det egna arbetet.
- 7. Motivera och beskriva konsekvenser av förbättringsförslag kopplade till det egna arbetet.

### **Kunskapskontroller**

- Muntlig redovisning (IG/G) av mål 1–2 (kursansvarig) .
- Löpande bedömning (IG/G/VG) av mål 3–7 (LIA-handledaren) enligt bedömningsformulär.
- Skriftlig redovisning (IG/G) av mål 1-7 (kursansvarig).
- Rätt till ett omprov för muntlig redovisning samt förnyad bedömning efter komplettering av skriftlig redovisning.

### **Betygskriterier**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — uppvisar stor säkerhet och skicklighet i komplexa arbetsuppgifter; samarbetar kvalificerat; utvärderar och förbättrar arbete och arbetsuppgifter..

# Kursplan: Examensarbete (30 YHP). YHB180-1

**Utbildning och utbildningsomgång:**

Retuschör/Bilddesigner, utbnr YH00831, omg 1–3

**Kursens omfattning:**

30 YHP

**Beslutad av ledningsgrupp:**

2025-08-15, version 1

**Framtagen av:**

Mikael Cronwall

**Valbar kurs:**

Nej

**Typ av kurs:**

Skolförlagd

**Undervisningsspråk:**

Svenska och i förekommande fall engelska

**Förkunskapskrav: -****Kursens innehåll**

Fördjupning inom arbetsområden relevanta för yrkesrollen som visas genom en fysisk portfolio. Utgångspunkt i kunskap, färdighet och kompetens från hela utbildningen. Skriftlig rapport om portfolioinnehåll och genomförande.

**Utbildningsmoment**

- Examensarbete förberedelse.
- Examensarbete genomförande.
- Examensarbete redovisning.
- Examensarbete sammanfattning.

**Lärandemål:****Kunskaper**

- 1. Formulera, analysera och lösa problemställningar inom examensarbetets ramar.

**Färdigheter**

- 2. Efter kritisk granskning identifiera, formulera, analysera och lösa komplexa problem i examensarbetet.
- 3. Presentera yrkeskunnande med etablerade metoder.

**Kompetenser**

- 4. Använda och värdera information med hänsyn till bl.a. sociala, etiska och vetenskapliga aspekter.
- 5. Tillämpa specialiserad kunskap för utveckling inom yrkesområdet.
- 6. Skriftligt presentera portfolioarbetet.
- 7. Planera, genomföra och utvärdera examensarbete/projektarbete.

### **Examination**

- Muntlig projektpresentation (pitch).(IG/G) avser mål 1.
- Skriftlig projektrapport (IG/G) avser mål 1,2,3
- Muntlig resovisning och försvar av eget project samt portfoliogranskning av branschrepresentanter (IG/G/VG) avser mål 1-7
- Muntlig utvärdering och granskning av annat project (IG/G) avser mål 1-7..
- Två omexaminationer per moment; skriftlig rapport prövas genom förnyad bedömning efter komplettering. Anpassning möjlig vid behov.

### **Principer för betygssättning**

- IG — kurs genomförd men inte alla lärandemål uppnådda.
- G — alla lärandemål uppnådda.
- VG — välplanerat projekt som visar en hög nivå av teoretisk och praktisk säkerhet och skicklighet inom yrkesområdet.